

Leerrede over Jesaja 49: 14 en 15, uitgesproken op Woensdagavond 16/03/49 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 25: 8

Lezen - Jesaja 49

Voorrede.

Het zou kunnen - omdat het orgel stuk is - dat er gedacht werd: dat is een bekend, gemakkelijk vers; dat kennen wij allemaal wel, en het is een bekende wijs. Toch is dat de oorzaak niet waarom wij zongen: "Zie op mij in gunst van boven." Maar dat vers heeft mij deze dag als bezet, het hart getroffen, en wel inzonderheid hieruit: ik zie mij niet anders dan rondom in allerhande ellende.

Doch, wie is er nu onder ons, die in de schaduw kan staan van een man Gods zoals David was? Mij dunkt, er zal wel niemand zijn die zich daarmee durft te meten.

Hoewel hij de man was naar het hart van God - dus nog wel apart, in het bijzonder bij God stond aangeschreven - zo bemerken wij in het vers dat wij zongen, trouwens in al de psalmen van David, dat hij niet iemand is geweest, wie het kruis, de druk, het lijden, bespaard is gebleven, maar er wel apart, in het bijzonder zijn deel van heeft gehad.

Dat is mij nu vandaag tot troost geweest: dat een man Gods, zoals David was, een apart deel gehad heeft van kruis en lijden. Dat heeft mij getroost. Want als ik acht geef op wat satan mij voor de voeten werpt, nu dan kan ik wel op de grootste ellende rekenen. Want die heeft, vanaf het begin dat er van Gods genade in mij aan het werken is, nog nooit anders dan kwaad geprofeteerd, net als Micha, de zoon van Jimla, tegenover Achab. Achab zei van hem, dat hij over hem nooit iets goeds geprofeteerd had, maar alleen kwaad. Zo is het met satan ook. Laten wij daar allemaal rekening mee houden, dat, als er in ons hart de minste lust gaat werken om God te vrezen, om Hem te zoeken, ja dan wordt satan onze tegenstander. Die zal niet anders doen dan allerhande ellende en kwaad profeteren.

Laten wij dan liever acht geven op Gods Woord en leer, en wat de wegen der heiligen geweest zijn, dan op wat satan profeteert. Want het is niet alleen David geweest. Ga heel Gods Woord maar door, ook de heiligen der hoge plaatsen hebben er allemaal hun deel van gehad; van kruis, lijden, jammer, ellende. Het éne heeft het andere als het ware afgewisseld. Het éne kruis was nog niet voorbij of het andere lag al gereed. De éne strijd was nog niet uitgestreden of men viel al weer in de volgende.

Kan dat nu bestaan met de liefde Gods? Want er geschiedt toch niets bij geval, maar alles is toch onder Zijn regering? Ja, dat is wel in overeenstemming te brengen met de liefde Gods. Want wat wij nu zongen is toch een gebed?

Zie op mij in gunst van boven;
wees mij toch genadig, HEER;...

Waar is David dan met zijn hart? Bij God! Wat brengt dan het kruis en het lijden teweeg? Dat David de rechte plaats inneemt, gelijk God het hebben wil, terwijl wij anderszins geneigd zijn om òm te zwerven, gelijk God van Zijn kerk betuigt: zij hebben het omzwerfen lief. Nu hebben wij dus geestelijk geen schade van kruis en ellende, al is het zelfs dat er in voorkomt:

Duizend zorgen, duizend doden,
kwellen mijn angstvallig hart;...

Dan is het dus zó ernstig, dat men er zelfs niet over denken kan om zichzelf te helpen.

Dan is er maar Eén bij machte om dat te doen. Zo nemen wij dan daaruit de toevlucht tot Hem, om de aan Zijn genadetroon gebonden te zijn. Dan doen wij wat God gebiedt. Dan gebeurt - juist in de strijd en in het lijden - dit, dat God bij ons als een overwinning op satan behaalt. Want die heeft deze toelag (daar is hij al in het paradijs mee begonnen) om Adam en zijn ganse nageslacht totaal los van God te maken, en er zelf heerschappij over te voeren. Dat een mens als zijn vazal zou zijn, waar hij mee kan doen. Nu brengt God het Zelf teweeg, daar Hij ons kruis en lijden toeschikt, dat wij aan Zijn troon gebonden zijn. Is dat nu niet op zijn plaats? Is het wonderlijk dat een dichter zijn geest ontboezemde in deze woorden:

O, zoete Jezus, Bron van deugd,
Gij geeft voor één pond kruis, wel duizend ponden vreugd!

Dus: wèl kruis; maar duizendvoudig wordt daar ook tegenover geschikt waar wij aan de troon van God gebonden zijn. Want dat is de wil van God. Laat dan niemand als in moedeloosheid ter neer zitten, maar veeleer zien op wat God ons te zeggen heeft, wat Hij bedoelt. Ik vraag daartoe dan ook uw aandacht voor een woord der Schriftuur, opdat wij opgewekt zouden worden, in volständigkeit het oog op God te slaan. Zoeken wij dan vooraf Zijn aangezicht om een verbeurde zegen.

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen vindt u in het ons zoëven gelezene, het 49e hoofdstuk uit de profeet Jesaja, nader het 14e en het 15e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

14. Doch Sion zegt: de HEERE heeft mij verlaten, en de HEERE heeft mij vergeten.

15. Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Ofschoon deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten.

Leerrede.

Zeer lofrijk spreekt God hier, in dit hoofdstuk, van Zijn lieve Zoon, die enige Heiland en Zaligmaker, Die Hij Zich tot een Knecht gesteld heeft, om niet alleen op te richten de stammen van Jakob, en om weder te brengen de bewaarden in Israël, maar ook om te zijn een Licht der heidenen en Zijn Heil te zijn tot aan de einden der aarde. Hij zegt van Hem ook, dat Hij op dit laag beneden rond - door een ieder die niet door Gods Geest en genade verlicht is, en in hun eigen hoogmoed wandelen - wordt aangezien als een verachte ziel, Eén aan Welke het volk een gruwel heeft, een Knecht dergenen die heersen. Maar, hoewel dat zo is, nochtans zullen koningen het zien (dat Hij de Koning der koningen is), en zij zullen zich voor Hem buigen, om des HEEREN wil, Die getrouw is.

Dan is er sprake van de vrucht, hoe de kerk en gemeente Gods openbaar zal worden. Daarna volgt wat wij begonnen te lezen: "Doch Sion zegt ..."enz. Sion was een berg, die van God begeerd was en is. Aan deze berg was niets voortreffelijks. Zelfs, in tegenstelling tot de berg Basan - die zeer vruchtbaar was - een dorre, dode, kale berg, en onaanzienlijk. Doch die berg had God verkoren, daarop is Zijn tempel gebouwd, daar wilde Hij wonen. Daar wilde Hij spreken van boven het verzoendeksel, daar wilde Hij gediend, aanbeden en verheerlijkt worden.

Zijn kerk en gemeente wordt mede aangesproken met die naam: Sion, als de door God verkorenen, zonder werken, waarden of verdiensten, in de vrijmacht van Zijn goddelijke liefde en welbehagen.

Vandaar leert een ieder die Christus door waar geloof wordt ingelijfd, allereerst kennen zijn gans verwerpelijke staat vanwege zijn zonden. Zó verwerpelijk, dat wij van onszelf moeten walgen en gruwen: wie ben ik! Waaruit degenen die ontdekt worden aan de werkelijkheid van hun staat, moeten gaan zeggen: als U mij zaligt en neemt, dan kunt U heel de wereld wel zaligen! Dat is ook waar, dat kàn God. Maar doet Hij het? Neen.

Hij zaligt en dient ellendige, rampzalige zondaren in hun onwaarde, die de wet Gods moeten eren en eerbiedigen, en die moeten bekennen rechtvaardig de eeuwige ondergang verdiend te hebben. Díe wil Hij zaligen uit genade, en alzo Zijn Naam heerlijkheid aandoen, en dat door Zijn werken.

Nu zou men soms denken, als men nu weet en als er bewustzijn in het hart is, dat men is: een gekochte door Christus' bloed, betaald met Zijn dood, verlost uit het geweld des duivels, uitverkoren van voor de grondlegging der wereld in vrije liefde en ontferming, zo iemand, moet toch nooit meer aan zijn staat vertwijfelen, want daar staat het vast! Of, als het is dat men eens in duisternis geraakt, en men dan zegt: ja, Hij heeft me toch lief gehad met een eeuwige liefde, daarom heeft Hij mij getrokken met goedertierenheid; dus de Allerhoogste maakt het goed, na het zure geeft Hij het zoet. Maar zo is het niet.

Hier staat: "Doch Sion zegt: De HEERE heeft mij verlaten." En dan volgt er nog wat: "en de HEERE heeft mij vergeten." Dat zijn twee zaken. Het eerste kàn; het tweede kan niet. Het eerste kan wel, en wel uit twee redenen en oorzaken. God kan de Zijnen verlaten uit oorzaak van zonde. Het kan ook zijn dat Hij hen verlaat om hen te beproeven, om te zien wat er in hun hart is, of zij aan Hem blijven hangen. Maar vergéten kan Hij hen niet. Want als Hij hen vergeet, dan moet Hij Zichzelf verloochenen. Dat kan dus niet.

Maar het kruis, het lijden, allerhande omstandigheden, waar men niet op gerekend heeft, dat maakt dat het zich doet aanzien als niet alleen te zijn verlaten, maar ook te zijn vergeten. Laten wij enkele gevallen opnoemen van heiligen der hoge plaatsen, en laat een ieder daar dan zelf zijn gedachten over gaan.

Van Jozef weten wij dat hij God vreesde. Wat is zijn ervaring geweest? Nadat hij gedroomd had, en van zijn vader een veelervrige rok had ontvangen, gaan zijn broeders hem zó haten, dat zij hem, toen zij er de gelegenheid voor vonden, als slaaf verkochten. Hij komt in Egypte, wordt daar als een stuk vee weer verkocht, en krijgt weer een andere eigenaar. Na verloop van tijd wordt hij tot hoofd gesteld over de slaven die Potifar had en tot huisbewaarder. Nu doen zich omstandigheden voor waarin hij tot zonde verlost wordt, maar hij zegt: zou ik een zo groot kwaad doen, en zondigen tegen God! Dat kon niet.

Dat bracht toen nog eens teweeg dat hij in de gevangenis terecht kwam, als de grootste kwaaddoener. Het lijkt toch dat Jozef door God vergeten is? Niet alleen verlaten, maar ook vergeten. Want het deed zich aanzien dat alles mocht. De goddelozen mochten alles doen wat zij wilden, hem verkopen als een stuk vee - ja, hij was maar een stuk handelswaar - hem in de gevangenis werpen, zijn naam als kwaad verwerpen. En, nog niet zo'n klein poosje. Dertien jaar heeft die ellende geduurd!

Maar ... heeft hij daar schade van gehad? Neen! Want noch Abraham, noch Izak, noch Jakob, noch Juda hebben op de troon van Egypte gezeten als onderkoning, maar Jozef wel. Totdat het gebod des Konings kwam hebben hem de redenen des HEEREN doorlouterd. Maar hij heeft toch dat pad meegemaakt.

David was de man naar Gods hart. Wat is zijn ervaring geweest? Dat hij als staatsgevaarlijk, als staatsvijand nummer één, als de grootste kwaaddoener, door de koning - die zijn schoonvader was - achtervolgd werd als een veldhoen op de bergen.

Het is zelfs nog zover gekomen, dat op een keer, toen Saul hem weer achtervolgde, dat David aan de éne zijde van de berg Maon ging, en Saul en zijn mannen aan de andere zijde. Ja, David zag het zelf: hij was van God verlaten en vergeten. Saul had hem maar voor het grijpen. Zó ver was het gekomen, dat David in zijn haasten zei: "Ik ben afgesneden van voor Uw ogen!" Maar God, Die het alles bestuurt en regeert, had het zo beschikt, dat de vijand het land was ingevallen. Hiervan kwam men overhaast Saul een boodschap brengen. En wat zien David en zijn mannen tot hun grootste verwondering? Net zo hard als Saul gelopen had om bij hem te komen, net zo hard liep hij weer bij hem vandaan (om bij de vijand te komen).

Dat zijn dan een paar zeer bekende geschiedenissen. Maar met hoeveel geschiedenissen en teksten kunnen wij dat aanvullen, dat gezegd kan worden: "de HEERE heeft mij verlaten, en de HEERE heeft mij vergeten!" Doch, zo doet het zich aanzien. De uitkomst heeft geleerd, dat God, Jozef niet heeft vergeten en evenmin David. Maar zij hebben wel geweten wat het was zich in verlating te bevinden. Dàt wel, dàt hebben ze geweten.

Juist als ons deel is: verlating, beslotenheid, geen ruimte, gebondenheid, duisternis, druk, nacht, een aaneenschakeling van lijden zodat wij zeggen: "ga ik voorwaarts, zo is Hij er niet, of achterwaarts, zo verneem ik Hem niet", juist dááruit kan voor de dag komen: "O, Israëls Verwachting, zijn Verlosser in tijd van benauwdheid." Want dan zullen wij het meest gewaar worden: och God, ik ben op U aangewezen. Ik moet alles van U hebben, waar moet ik nu anders heen dan alleen tot U?

Nu is er, zeiden wij reeds, tweeërlei verlating. Als wij in verlating zijn, zowel in de éne als in de andere, en er niet is dat wij bijgelicht worden uit Gods Woord, of anders onmiddellijk door de verlichting des Geestes, dan zitten wij in zulk een duisternis, dat wij in menig opzicht niet weten waar wij aan toe zijn, niet weten wat wij van alles moeten denken.

Vooreerst maken de zonden een scheiding tussen God en ons. Wanneer dat ons deel is, dat er wat zit dat niet effen is, dan is het daartoe, dat wij tot in de diepste grond des harten zouden gevoelen, dat God een rein Wezen is, vlekkeloos, en nu van ons wil, dat wij voor de dag komen met schuldbelijdenis. Want God weet wel dat wij zondaren zijn! Weten wij het zelf ook? God weet wel dat wij veel overtredingen maken. Maar nu wil Hij van ons ook zien, dat wij dat niet bedekken, maar dat wij er mede voor de dag komen.

Nu zien wij bijvoorbeeld in de 32e Psalm van David, dat, hoewel hij de man was naar Gods hart, hij dat nochtans voor het laatst gehouden heeft. Want wij lezen daarvan:

Toen 'k zweeg, en U mijn ongerechtigheden,
(dus er was wel aan het werk, maar ...)
weerhouden door de vrees, niet heb beleden,
verouderden mijn beend'ren door geklag,
in mijn gebrul en angst de ganse dag.

Besloten dus. In het volgende vers lezen wij van een herstelling, hierin bestaande:

'k Bekend', o HEER, aan U oprecht mijn zonden;
'k verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden.

Daar komt een hartelijke, brosse zondaar voor de dag, openbaar zoals hij is: ik heb gezondigd. Dat wil God van ons! Hij kan niet met de zonde delen, maar Hij is wel zondaren goed! Maar dan moeten wij voor de dag komen in schuld, in schande en in vernedering.

Als deugdelijke en goede mensen hebben wij Zijn genade niet nodig, maar wel als schuldige zondaren, die verwerpelijk zijn voor Zijn Majesteit. Anders kunnen wij het er buiten stellen. Waar wij voor de dag komen als open, brosse zondaars, daar wil Hij Zich gaan bewijzen in Zijn gunst, barmhartigheid, genade en ontferming. Wat komt dan voor de dag? Hij heeft ons niet vergeten, maar verlaten. Wij waren in verlating. God wilde hebben, dat wij eens bros en hartelijk voor de dag zouden komen met zonde en ellende. Dat is de bedoeling.

Daarbij nog, als er verlating is, dan bespringt satan - onze tiran en wrede vijand - ons op alle mogelijke wijze. Hij weet precies waar bij ons de zwakste plaats is. Dat weet hij heel precies uit te kienen, daar pakt hij ons altijd. Hetzij wij een zwak hebben in onze natuur, hetzij dat in het genadewerk wat duisterheid is in onze ziel, waar wij nog nooit eens licht over hebben gehad zoals wij dat wensen. Die dingen kunnen er zijn.

Er kunnen zich in het werk van bekering zaken voordoen die wij gelovig belijden, aannemen, erkennen, en waar zich toch in doet aanvoelen: ik wenste dat die zaken eens wat helderder bij me waren. Daar gaan soms jaren overheen, en daar, op een zekere keer, komen die zaken in het volle licht te staan, en verkrijgen wij een overzicht.

Voorts wordt satan genoemd te zijn de overste dezer wereld, en heeft ieder mens hier zijn omstandigheden in de tijd. In tijden van verlating pakt hij ons dan ook aan in de omstandigheden waarin wij in- en uitwendig zijn.

Bijvoorbeeld; als het nu was, dat God Zijn genadeoog op je had, zou dan uitwendig je leven zo zijn, en zus en zo? Want God regeert toch alles? Kan Hij dat dan niet anders besturen en regeren? Eén van de zwaarste strijden die er te strijden is, is wel die, als het gaat over de Godsregering. Wij lezen ook van Asaf, in Psalm 73, dat het een stuk was, dat in zijn ogen moeilijk viel en veel te hoog. Daar kon hij niet bij. Die God niet vreesden hadden voorspoed, hun ogen puilden uit van vet, zij gingen de inbeeldingen des harten te boven, en zij mergelden de lieden uit. Zó was het met hen. Alles konden ze straffeloos doen, en het ging ze ook nog voor de wind. En bij Asaf was het: zijn straffing was er alle morgens.

Hoe is dat nu in overeenstemming te brengen met dat God Zijn volk bemint? Dat duurde, zegt Asaf, tot ik uit die drom van neev'len ging in 't heiligdom, om met de Godsspraak raad te plegen. Daar zag hij, op wat gladde wegen zij zich bewogen. Maar toen was er genadelicht! Tóen zag hij het. Voordien niet.

Ik noem dat in het kort, dat het één zich dus met het ander samenpakt: inwendig, uitwendig. Het één zowel als het ander, wat ons doet zeggen: ik ben besloten en kan niet uitkomen. Maar wanneer de banden breken, en wij voor de dag komen in vernedering, armoede en schuld - waartoe de zaak steeds als moet rijpen, totdat als het ware de boel breekt - dan zullen wij leren kennen: wel in verlating, maar bij God niet vergeten. Want Hij speurt hen na als onder de duizenden in Juda.

Het andere is, wanneer Hij ons verlaat uit liefde, om ons te beproeven, om te zien wat er in ons hart is, en om ons een les te leren. Om ons onderscheidenlijk te leren kennen wat de genade in ons hart heeft uitgewerkt. Want er kan veel ervaren worden, veel kennis en wetenschap opgedaan zijn, maar wat voor stempel heeft nu die genade, die kennis, die wetenschap in ons hart gezet? Zo kan het ook zijn, dat Hij ons verlaat om ons te beproeven, om te zien, wat er in ons hart is.

Bijvoorbeeld lezen wij in het boek Job, dat God tegen satan zegt: "Hebt gij ook acht geslagen op Mijn knecht Job? Want niemand is op de aarde gelijk hij, een man, oprecht en vroom, godvrezende en wijkende van het kwaad." Dus er is geen verlating vanwege zonden. Er is zulk een tederheid bij Job, dat, wanneer zijn kinderen van huis zijn en bij elkander een maaltijd hebben, hij de man is die met hun zaken voortreedt bij God, om voor hen te offeren en te bidden. Want het mocht eens zijn, dat zijn kinderen gezondigd hadden.

Dan bad hij dus voor hen: och God, het zijn mijn kinderen. Hij leefde dus niet alleen voor zichzelf, maar ook voor zijn kinderen. Nu laat God satan toe, en daar op een dag komt de éne bode na de andere bij Job binnenstormen: al zijn kinderen tegelijk dood, al zijn have en goed weg, tegelijk alles kwijt. Op één dag van miljonair tot bedelaar, en heel zijn nageslacht van de aardbodem weggevaagd.

Nu komt voor de dag wat in Jobs hart was, zijn zeggen is: "De HEERE heeft gegeven, en de HEERE heeft genomen; de Naam des HEEREN zij geloofd!" Had God, Job vergeten? Neen, helemaal niet, maar Hij heeft acht op hem gegeven. Wel is Job daar in verlating, want hij zegt: "ga ik voorwaarts, zo is Hij er niet, of achterwaarts zo verneem ik Hem niet. Och, of ik wist, dat ik Hem vinden zou, ik zou tot Zijn stoel komen, ik zou mijn Rechter om genade bidden." Dus is er wel verlating.

Let nu eens hier op; daar satan van God de gelegenheid krijgt, tast hij alles aan, maar bereikt zijn doel niet. Want nu komt voor de dag, welk een stempel de genade in Jobs hart gedrukt heeft; wat daar zit. Satan krijgt zelfs de gelegenheid, om ook zijn lichaam aan te tasten. Daar zit Job op de mesthoop, overdekt met boze zweren. Zijn vrouw, die aan zijn zijde zou moeten staan, en zijn onderstand zou moeten zijn, komt eens kijken en zegt: "houdt gij nu nog vast aan uw oprechtheid? Man, zegen God en sterf." Je kunt geloven dat satan dat mens eens even opgehitst heeft, om die man nog eens in zijn ingewanden te priemen. Ze zegt: "zegen God en sterf." Dan ben je van alle ellende af, want nu is het al mooi genoeg!

Het was zó erg, dat Elíhu zei: "Wat man is er, gelijk Job? Hij drinkt de bespottung in als water." Wat komt nu voor de dag? Wat in Job woont. Hij zegt tot zijn vrouw: "Gij spreekt als een der zottinnen spreekt; ja, zouden wij het goede van God ontvangen, en het kwade niet ontvangen? - En, dan staat er: - In dit alles zondigde Job met zijn lippen niet. Hij schreef Gode niets ongerijmds toe." Is er nog iets edelers dan zulk een uitspraak? Om dan nog God te eren? Neen toch?

Dat is dan - daar God hen verlaat uit liefde - opdat Hij daar eens op ziet, wat Zijn genade in het hart heeft teweeg gebracht. Dat het zo maar niet is een losse zaak van wetenschap en van ervaring, maar dat, gelijk een graveersel ingedrukt staat om bestendig te zijn, alzo de genade in die man en in zijn leven ingedrukt staat. Dat is tot verheerlijking Gods, wat Elíhu doet zeggen: "Gedenk, dat gij Zijn werk groot maakt, hetwelk de lieden aanschouwen." Van God vergeten? Ver daarvan!

God heeft zó acht op hem gegeven - ook wat zijn vrienden tot hem hadden gezegd - dat, toen God Jobs gevangenis wendde, en hem ging beantwoorden uit Zijn heiligdom, Hij tot die drie vrienden van Job zegt: nu moeten jullie maar eens naar Mijn knecht Job gaan, en vergeving vragen, dan zal hij voor jullie offeren en bidden, opdat ik aan ulieden niet doe naar uw dwaasheid, want gijlieden hebt niet recht van Mij gesproken gelijk Mijn knecht Job. Daar moeten wij toch niet min over denken! Dat is toch niet van God vergeten! Hij was wel in verlating, maar God heeft acht op hem gegeven. Want God kan de Zijnen niet vergeten.

Als het was dat God hen vergat, terwijl zij aan Hem hangen en op Hem zijn aangewezen, dan zouden de duivelen uit de afgrond God dat nog verwijten, dat Hij niet getrouw was in het vervullen van Zijn Woord en beloftenissen jegens Zijn ellendigen! Nu, dat kan toch niet zijn! Dat duldt Zijn glorie niet. Maar ... wij moeten steeds bedenken, dat de gedachten Gods hoger zijn dan onze gedachten, en Zijn wegen hoger dan onze wegen. Wij willen dikwijls de handelingen Gods en Zijn werk doorzien en doorgronden, en dat gaat niet. Hij wil hebben, dat wij getrouwelijk achteraan komen, en Hem laten besturen, Hem laten waken, Hem laten regeren, en op Zijn hand zien, wat Hij in onze ellende naar Zijn eeuwig welbehagen ons op Zijn tijd zal toeschikken.

En werkelijk, wij zullen maaien, indien wij niet verslappen.

Want dan zal Hij zekerlijk bewijzen, wanneer kruis en lijden weer een eind neemt, dat Hij ons een geschudde, neergedrukte en overlopende maat als in onze schoot werpt, als om te bewijzen: Ik heb u niet vergeten, ziet, hier ben Ik, opdat de verlating eindige, en wij weer bij vernieuwing mogen ademen en leven: God onze Schepper, te prijzen tot in alle eeuwigheid.

God gebruikt hier als beeld: "Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? God zegt: kan dat? Wat is een moeder nader als haar kind? Hoe is het zelfs niet bij een dier? Men zegt wel eens uit de hoogte: o, het is maar een dier. Maar hoe trekken die partij voor hun jongen!

Hoeveel te meer dan een redemachtig schepsel, een schepsel Gods: een moeder in bewustheid, ik heb dat kind onder mijn hart gedragen, en aan mijn borst gezoogd, dat kind is op mij aangewezen, dat hangt helemaal van mij af. Liefde kan niet gemaakt worden. Maar God heeft in Zijn grote wijsheid in het moederhart de liefde tegenover het kind gelegd als een vanzelfsprekende zaak. Er is niets natuurlijker dan dat een moeder haar kind bemint, lief heeft, dus niet kan vergeten.

Nu staat er hier: "Ofschoon deze vergat." Dus: dat is een bijzonder geval als het zo is. Dan alleen kan het. Hetzij dat er dermate van Gods genade is, dat het alles overheerst. Dan kan men uit de genade Gods alles vergeten: man, vrouw, kinderen, tot zelfs een zuigeling. Die dingen kunnen. Het kan ook plaats vinden door totale ontarding, wat deze goddeloze en ellendige tijd ook meebrengt, en het bewijs levert, dat zelfs de natuurlijke liefde helemaal ten onder ligt. God wil dus zeggen dat het in een bijzonder geval kàn.

Wij weten van die twee vrouwen, die tot Salomo kwamen om recht gedaan te worden. De één had een levend, en de ander had een dood kind. De moeder van het levende kind deed het woord, die had belangen. Ze gaat aan het zeggen: we waren beiden in één huis, en beiden hadden we één kind. Doch zij heeft op haar kind gelegen, en het is gestorven, toen heeft ze mijn kind genomen. Neen, zegt de ander, dat is niet waar, het levende kind is van mij, en het dode van haar.

Nu zegt Salomo in zijn grote wijsheid: haal eens even een zwaard. Daar komt een man aan met een zwaard. Salomo's bevel is kortweg: snijdt dat levende kind middendoor, en geeft elk een helft, dat is eerlijk. Ja, zegt de ander, die niet de moeder is, het zij noch het uwe noch het mijne. Maar de ware moeder gaat aan het zeggen: neen! Geef dan dat kind maar aan haar! Haar ingewand ontstak! Dàt kon toch zeker niet! Het was háár kind! Dan zegt Salomo: jij bent de moeder; alsjeblijft, hier heb jij het kind. Daar kwam de natuur voor de dag. Als nu uit de natuur de moeder het kind bemint, het niet vergeet, zo is het ook de natuur van God eigen, dat Hij Zijn ellendigen niet vergeet. Dat kan Hij niet doen.

Wij lezen - nadat Mozes aan God gevraagd had: "Toon mij nu Uw heerlijkheid" - dat God tot Mozes sprak: "Mij zal geen mens zien, en leven." Voorts, dat er een plaats bij Hem was, waar Mozes zich op de steenrots zou stellen en God hem met Zijn hand zou overdekken als Hij voorbij zijn aangezicht zou gaan, en dan zou Mozes Zijn achterste delen aanschouwen (dat is toch, dat God Zich in Zijn werken doet kennen), en dan zou Hij Zijn Naam uitroepen. "Als nu de HEERE voor zijn aangezicht voorbijging, zo riep Hij: HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid." Zó is God. Hij is barmhartig, en daar Hij barmhartig is, zijnde een eigenschap in Zijn goddelijk Wezen, onafscheidelijk in Zijn Wezen begrepen, zo hebben wij Zijn Majesteit Zelf ten pand, dat Hij Zijn ellendigen niet vergeet. Dat kan niet, dan zou Hij ophouden God te zijn, als Hij zou vergeten. Daarom staat er bij: "zo zal Ik toch u niet vergeten!"

God wil zeggen: Ik zal u in uw ellende bezoeken, om u te dienen met alle goed en gave waarin gij Mij nodig hebt, opdat Ik bewijze dat Ik waarlijk barmhartig ben. Zo is God.

Moeten wij daar nog meer bijvoegen? Mij dunkt dat het genoegzaam is voor een ieder om mee naar huis te nemen om te overdenken - wat wij in het kort gesproken hebben - dat God zo'n liefdevolle Majesteit is dat Hij hen in het grootste kruis, al is het dat het ons toelijkt: "Mijn weg is voor de HEERE verborgen, en mijn recht gaat van mijn God voorbij," nochtans naspeurt als onder de duizenden in Juda. En dat alles tot dat einde, opdat Hij Zijn Naam verheerlijken zou, door Zijn gezegende werken van barmhartigheid, liefde en genade.

Laat dat dan een opwekking zijn, al bezetten kruis, druk, lijden, jammer, ellende ons, al is het nòg zo nacht, om ons oog op Hem te slaan. Dat wij dan liever in plaats van te murmureren en het oor te luisteren leggen naar de inspraken van satan, de bedelstaf opnemen en bidden:

Zie op mij in gunst van boven,
(Hem bekend makend):
Duizend zorgen, duizend doden,
kwellen mijn angstvallig hart;
voer mij uit mijn angst en noden.

Wij lezen nog van David in Psalm 42, dat hij zegt:

O, mijn ziel, wat buigt g'u neder?
Waartoe zijt g'in mij ontrust?
Voed het oud vertrouwen weder;
Zoek in 's Hoogsten lof uw lust.
Want Gods goedheid zal uw druk,
eens verwiss'len in geluk.

Hij wil zeggen: zó is God, want Die is aan Zijn eigen werk vast, Hij kan Zijn werk niet verbreken. Zo besluiten wij dan, dat Hij is de Amen, de getrouwe, de waarachtige en volzalige God, tot spijt van de ganse macht der hel en van alles wat Sion gram is, maar tot troost Zijner ellendigen, en verheerlijking en luister van Zijn nooit genoeg volprezen Naam en goedheid. Amen.

Slotzang: Psalm 42: 3

Zegen: Gaat voorts heen in vrede en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes zij en blijve met u allen. Amen.